Tuairisc a Scríobh

Tuairisc a scríobh

Cuireann tuairisc síos ar rud éigin a tharla – fíorscéal.

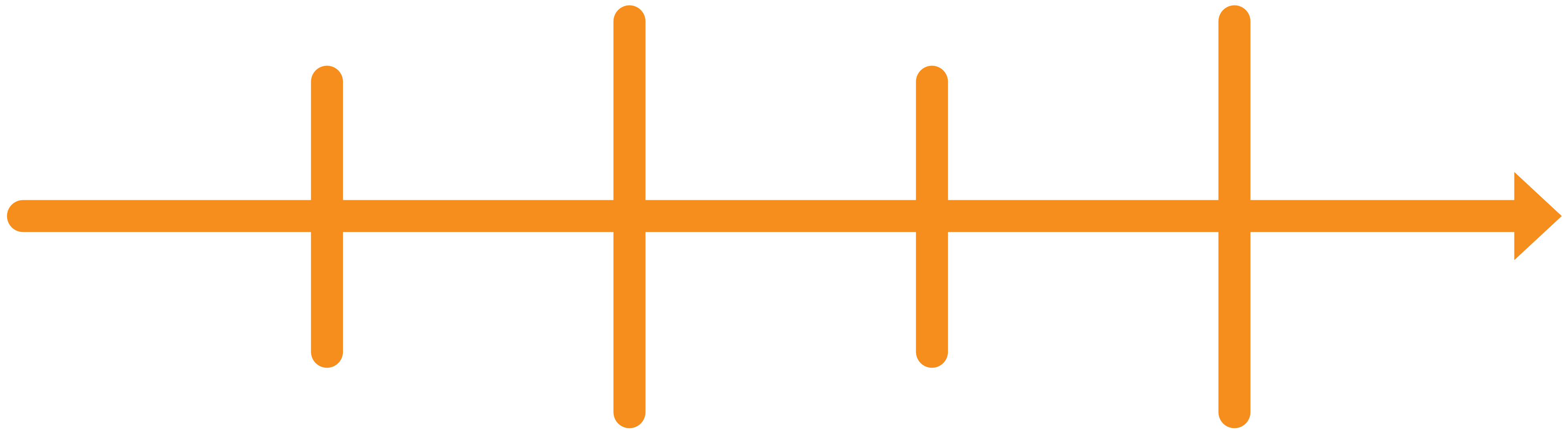

Scríobhtar tuairiscí in ord ama.

beathaisnéis

litir

Tuai

alt nuachtáin

iontráil ciclipéide

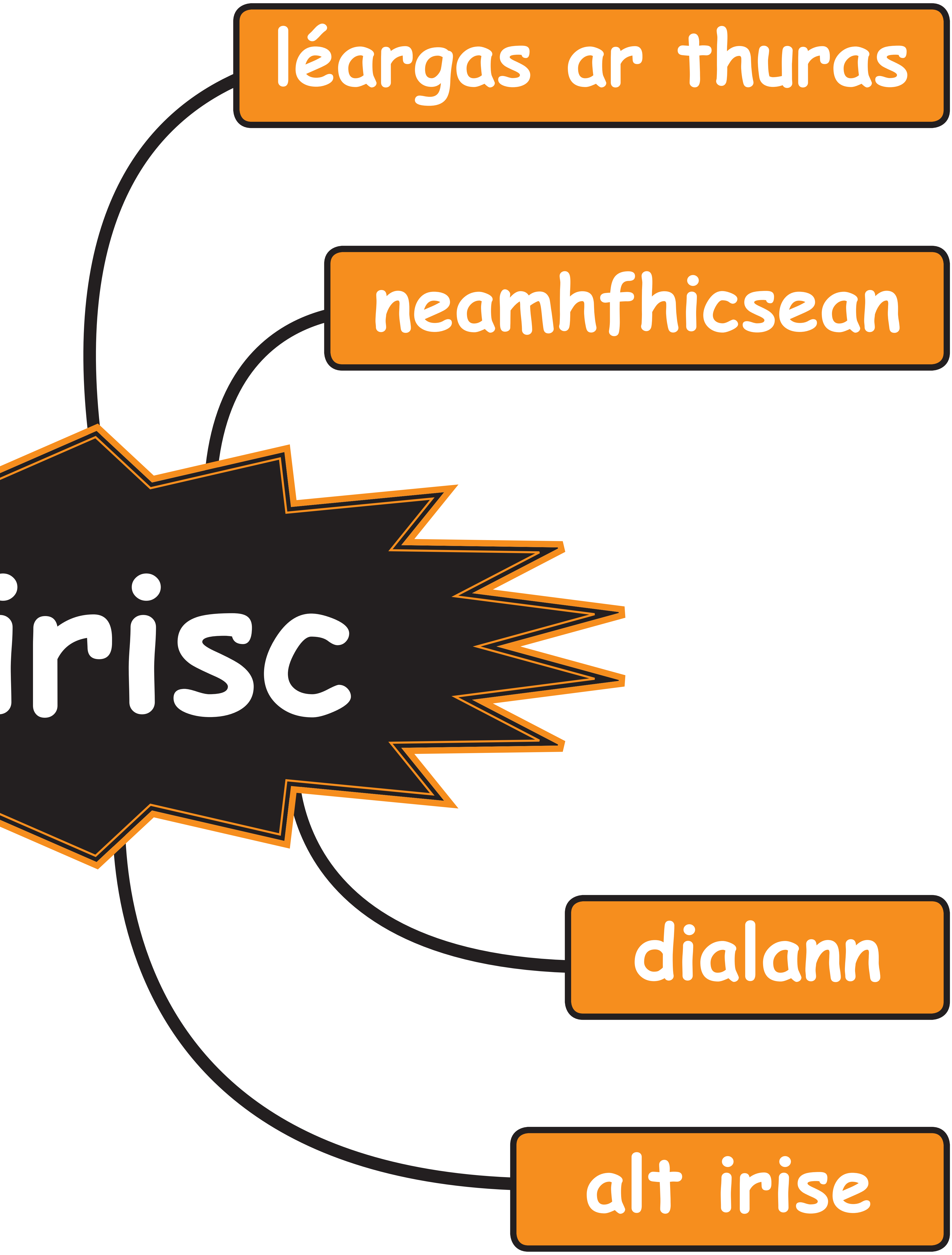
irisc
léargas ar thuras
neamhfhicsean
dialann
alt irise

Cad é atá de dhíth?

Cuspóir

- le príomhphointí an scéil a chlúdach
- leis an ord ama a shoiléiriú
- le suim an léitheora a spreagadh

- teideal le hábhar na tuairisce a chur in iúl agus leis an léitheoir a tharraingt isteach
- réamhrá le bunús an scéil a insint
- paragraif a chuidíonn leis an ord ama a shoiléiriú
- cónaisc leis an ord ama a thaispeáint
- scríbhneoireacht shuimiúil bheoga
- deireadh gonta.

Tuairisc a scríobh

Má tá aithne agat ar an léitheoir*

- beidh sin ina chuidiú agat na **sonraí cúlra** a bheidh de dhíth a oibriú amach
- b'fhéidir go mbeadh an stíl **comhráiteach** nó **neamhfhoirmiúil**.

léith

- Cé a l
- Cén ai agat a
- Cad é rachai i bhfe an dói scríob tú?

* nó fiú má tá eolas agat fúthu, m.sh.aois, ábhair spéise.

Lucht
heoireachta

éifidh é?

ithne atá
orthu?

mar a
idh seo
eidhm ar
igh a
hfaidh

Mura bhfuil aithne agat ar an léitheoir

- beidh ort cuid mhór sonraí cúlra a thabhairt
- b'fhéidir go mbeadh ort a bheith níos foirmiúla.

Smaoinigh ar an lucht léitheoireachta agus an leagan amach á phleanáil agat. Cad é a thig leat a dhéanamh le go mbeidh sé furasta a léamh?

Tuairisc a phlea

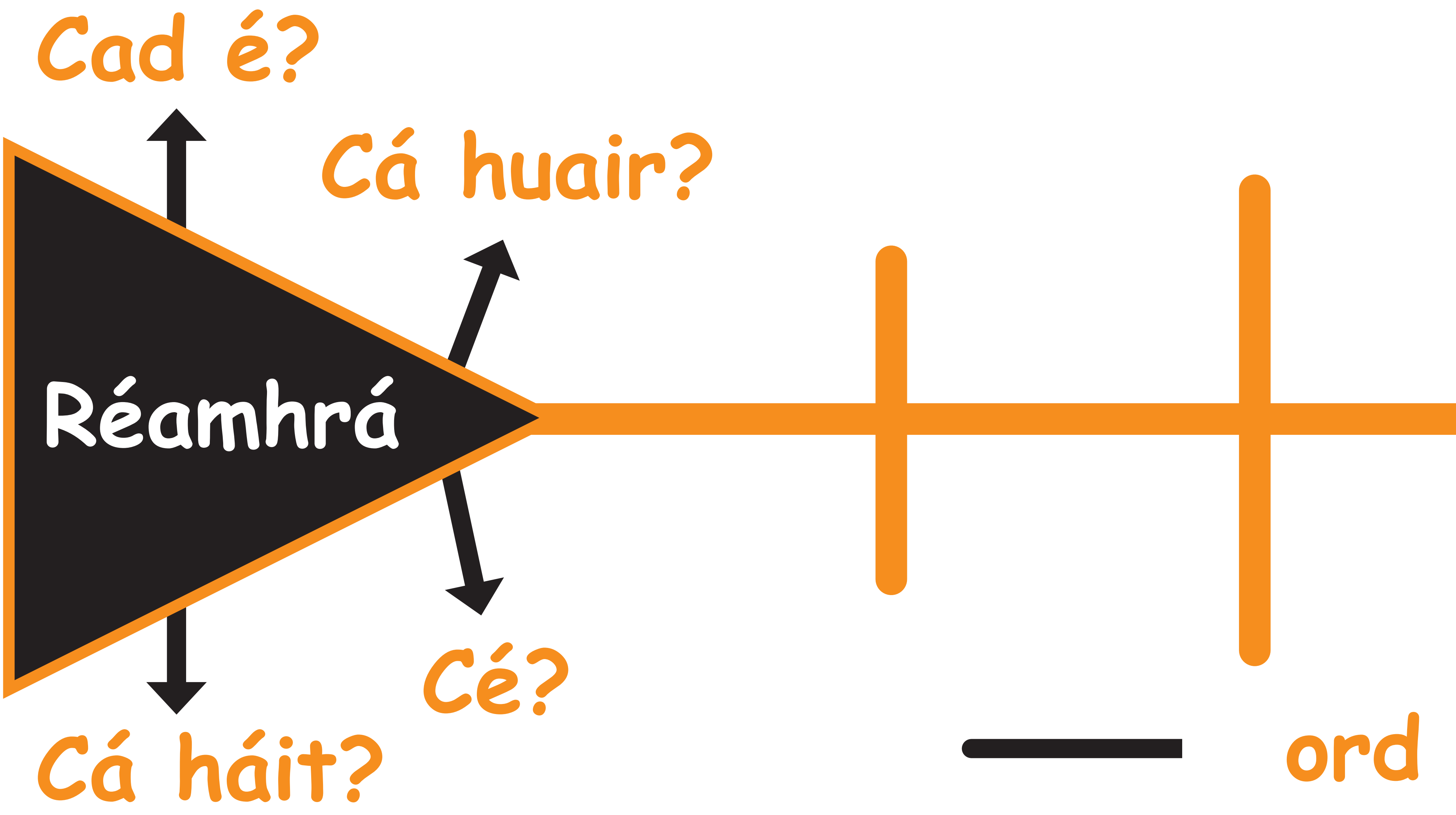

- Scríobh leideanna cuimhne feadh na líne le creatlach scéil a dhéanamh.

Is féidir focail, frásaí agus pictiúir a úsáid mar leideanna cuimhne.

áil agus a eagrú

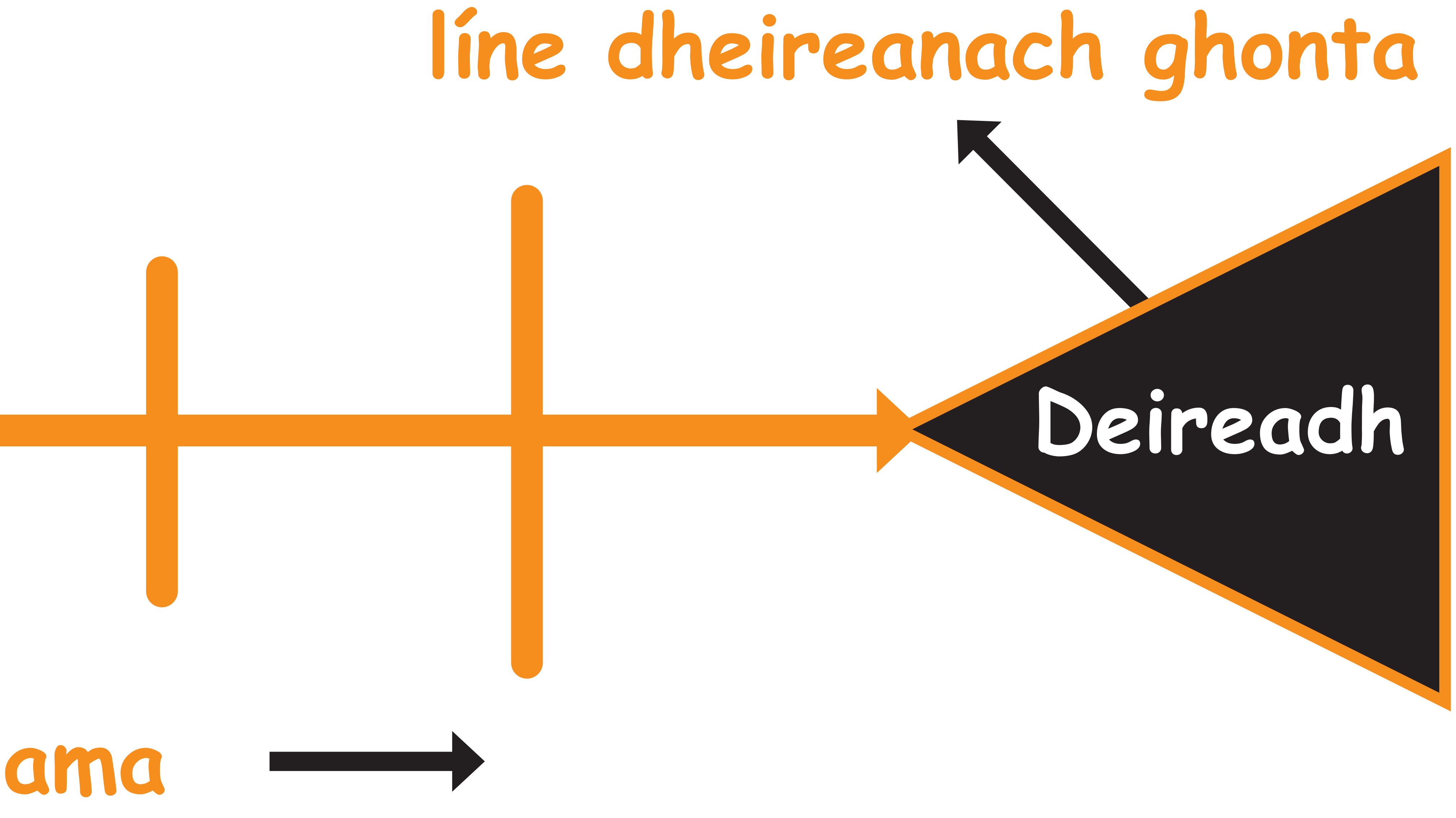

Nuair a bheidh an creatlach déanta agat, is féidir leat an líne ama a ghearradh ina paragraif.

Leis an chreatlach a athrú ina píosa scríbhneoireachta, déan abairtí de na leideanna cuimhne.

Gnéithe teanga a bh

- briathra san aimsir chaite
- ainmneacha daoine, áiteanna, dátaí, srl (ceannlitir ar ainmneache dílse)
- cónaisc ama
- an chéad nó an tríú pearsa

naineann le tuairiscí

An chéad rud eile...

Ansin...

Idir an dá linn...

Cúpla lá ina dhiaidh sin...

Tamall gairid ina dhiaidh sin...

An lá dár gceann...

Faoi dheireadh...

Tuairisc bhe

briathra cumhachtacha

teanga thuairisciúil

Roghnaigh na focail is fearr

comparáidí

réimse cónasc

Úsáid athfhriotail!

...ga a scríobh

abairtí fada agus gairide

túsabairtí éagsúla

Úsáid abairtí de chineálacha éagsúla

ceist leis an léitheoir a tharraingt isteach

Smaoinigh ar na léitheoirí
- cad iad na rudaí a bhfuil suim acu iontu?
- 'labhair' leo!

Tuairisc sa chéad phearsa (rud a tharla domsa)

m.sh. litir, dialann, tuairisc ar thuras

Is féidir:

- go gcuirfidh siad eolas ar fáil faoin dóigh a mothaíonn tú
- go gcuirfidh said do bharúil in iúl
- go mbeidh stíl phearsanta chomhraíteach i gceist leo.

uimhir uatha	uimhir iolra
mé	muid
mo	ár
mé féin	muid féin
orm, liom, agam srl.	orainn, linn, againn srl.

Tuairisc sa tríú pearsa (rud a tharla do dhuine eile)

m.sh. tuairisc nuachtáin, leabhar neamhfhicsin

Bíonn gá:

- le cuid mhór fíricí
- le hainmneacha agus sonraí
- le stíl neamhphearsanta.

Uimhir uatha	Uimhir iolra
sé/sí	siad
é/í	iad
a	a
é féin/í féin	iad féin
air/uirthi, leis/léi, aige/aici srl.	orthu, leo, acu srl.

Creatlacha eile a úsáidtear le nótaí a ghlacadh

- sreabhchairt

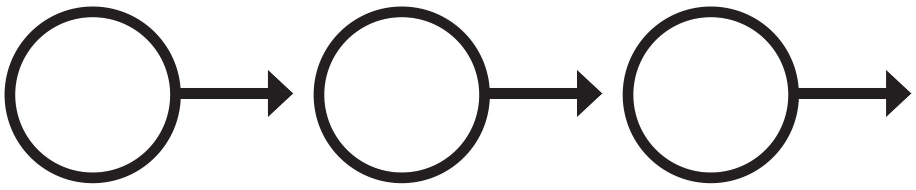

- stiallghreannán
- greille féilire

- aghaidh cloig

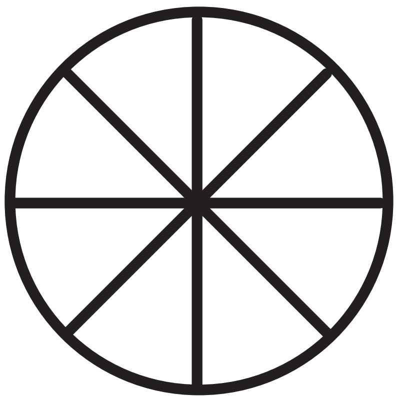

- thiocfadh leat imeachtaí a scríobh ar phoistíní agus iad a ghreamú in ord...
nó iad a scríobh ar chártaí agus na cártaí a chur ar líne éadaí.

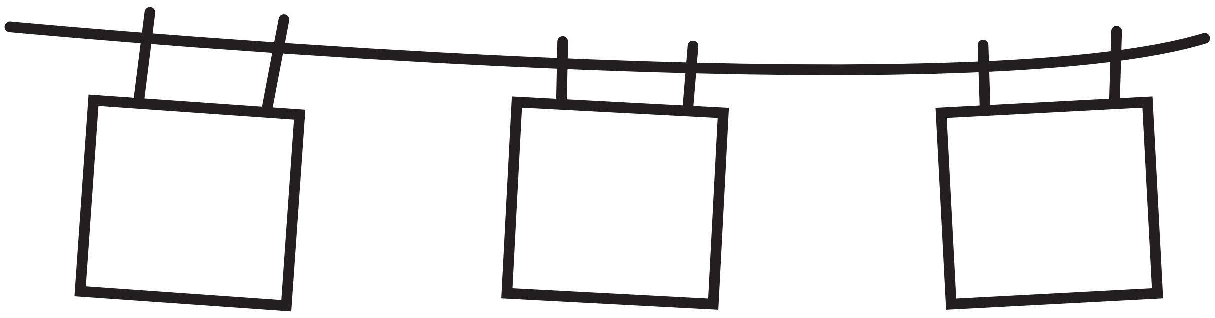

Is mian le CCEA buíochas a ghabháil le Gráinne Uí Dhuifinn agus le hEmer Mhic an Fhailí ó Choláiste Feirste, Béal Feirste, as ábhar an leabhair seo a scríobh, a ullmhú agus a chur ar fáil.

COUNCIL FOR THE **CURRICULUM EXAMINATIONS** AND **ASSESSMENT** 29 Clarendon Road, Clarendon Dock, Belfast BT1 3BG
✆ +44 (0)28 9026 1200 +44 (0)28 9026 1234 +44 (0)28 9024 2063 info@ccea.org.uk www.ccea.org.uk

Rewarding Learning